

Izvorna jezična inačica ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutčno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.
Swipe to change

njemački

Išlaidos

Njemačka

Šiame puslapyje pateikiama informacija apie teisinės išlaidas Vokietijoje.

Šeimos teisė. Santuokos nutraukimas

Šeimos teisė. Vaikų globa

Šeimos teisė. Išlaikymas

Komerčinė teisė. Sutartys

Komerčinė teisė. Atsakomybė

Teisės specialistų užmokesčio reguliavimo sistema

Advokatai

Vokietijoje yra viena advokato profesija (*Rechtsanwalt*), o skirtumo tarp teisininkų, advokatų padėjėjų ir advokatų nėra.

Vokietijoje advokatų užmokestis mokamas pagal Atlygio advokatams įstatymą (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*) (RVG) arba remiantis laisvai sudarytomis sutartimis. Laisvas sutartis visada galima sudaryti kaip alternatyvą teisės aktuose nustatytiems mokesčiams. Tačiau būtina laikytis Federalinio advokato kodekso (*Bundesrechtsanwaltsordnung*) (BRAO) 49b § straipsnio ir Atlygio advokatams įstatymo 3a–4b §§ straipsnio nuostatų. Visų pirma jei advokatas atstovauja klientui teisme, sutartas užmokestis negali būti mažesnis nei numatytas įstatyme. Bet kuriuo metu galima susitarti dėl didesnio atlygio nei numatytas įstatyme.

Prie RVG (RVG I priedas) pridėjame **atlygio sąrašę** nustatytas **fiksuotas užmokesčius** arba **užmokesčio intervalai**, kurie taikomi atskirai veiklai. Mokesčio dydis paprastai nustatomas remiantis **reikalavimo verte**. Reikalavimo verte pagrįsti užmokesčio intervalai atspindi didžiausius ir mažiausius mokėtino užmokesčio įkainius. Dabartiniai užmokesčio dydžiai, pagrįsti reikalavimo verte, nustatyti užmokesčio lentelėje (RVG 2 priedas). Kiekvienu atveju dėl atitinkamo užmokesčio, remiantis nustatytu privalomu intervalu, turi būti nusprendžiama *ex aequo et bono*, atsižvelgiant į visas aplinkybes, visų pirma į susijusio darbo apimtį ir sudėtingumą, bylos svarbą ir kliento pajamas bei finansines aplinkybes. Jeigu advokatui kyla konkrečių su atsakomybe susijusių rizikų, į tai taip pat galima atsižvelgti vertinant jo užmokesčių. Užmokesčio intervalai, įskaitant teisės aktuose nustatytas didžiausias ir mažiausias sumas, taikomas įvairiose specialiose srityse, visų pirma baudžiamosiose bylose ir socialinės teisės bylose.

Antstoliai

Antstoliai (*Gerichtsvollzieher*) taiko tik **Antstolių išlaidų įstatyme** (*Gerichtsvollzieherkostengesetz*) (GvKostG) numatytą užmokesčių. Už kiekvieną antstolio atliktą veiksmą nustatomas **konkretus užmokestis**.

Nustatytosios išlaidos

Nustatytosios civilinio proceso išlaidos

Nustatytosios civilinio proceso šalių išlaidos

Paprastai teismui mokamas **teismo mokesčiai**, apskaičiuotas remiantis **reikalavimo verte**. **Civilinėse bylose** mokesčiai nustatyti **Teismo išlaidų įstatyme** (*Gerichtskostengesetz*) (GKG) ir **Teismo išlaidų (šeimos bylose) įstatyme** (*Gesetz über Gerichtskosten in Familiensachen*) (FamGKG). Mokesčių dydžiai nustatyti išlaidų sąrašę (atitinkamo įstatymo 1 priedas). Mokesčiai pagal reikalavimo vertę išdėstyti mokesčių lentelėje (atitinkamo įstatymo 2 priedas). Įprastose civilinėse bylose ir su šeimos ginčais susijusiose bylose, visų pirma išlaikymo bylose, mokesčio koeficientas yra **3,0**. Santuokos bylose koeficientas yra **2,0**, o su vaikais susijusiose bylose, įskaitant tėvų globą ir bendravimą, mokesčio koeficientas yra **0,5**. Bylos vertė nustatoma taip:

Santuokos bylose bylos vertė nustatoma teismo nuožiūra remiantis kiekvienos bylos konkrečiomis aplinkybėmis, visų pirma atsižvelgiant į bylos mastą ir svarbą ir sutuoktinių santykinę pajamą ir turtą. Pajamos apskaičiuojamos abiejų sutuoktinių grynąsias pajamas padidinant tris kartus. Paprastai teismas nustato tris kartus didesnę bylos vertę nei grynosios pajamos.

Su šeimos ginčais susijusiose bylose vertė paprastai priklauso nuo reikalavimo sumos. **Išlaikymo bylose** vertė grindžiama išlaikymo išmokomis, kurias bus prašoma mokėti per artimiausius vienus metus. Apskaičiuojant išlaikymo dydį, taip pat atsižvelgiama į iki prašymo pateikimo dienos atsiradusius įsiskolinimus.

Su vaikais susijusiose bylose, įskaitant tėvų globą ir bendravimą, užmokesčio dydis yra 3 000 EUR.

Nepasiekus susitarimo, **advokato atstovavimo teisme užmokestis apskaičiuojamas remiantis reikalavimo suma**. Reikalavimo suma paprastai atitinka bylos vertę, kuri nustatoma siekiant išsiaiškinti teismo mokesčių dydį. RVG tiksliai nustatyta, koks dydis taikomas konkrečioms mokesčiams ir už kokią procedūrą. RVG 2 priede mokesčiai išdėstyti pagal reikalavimo sumą. Pirmosios instancijos teisme advokatai paprastai gauna **teismo mokesčių**, kuris yra **1,3** karto didesnis už taikomą įkainį ir **konsultacijos mokesčių**, kuris yra **1,2** karto didesnis už įkainį. **Sudarius** susitarimą pirmojoje instancijoje, advokatai taip pat gauna **susitarimo mokesčių**, kuriam taikomas **1,0** koeficientas.

Civilinės bylos etapas, kuriame reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Įprastose civilinėse, išlaikymo ir santuokos bylose teismo mokesčiai sumokami netrukus po to, kai **pareiškiamas ieškinys** arba **pateikiamas prašymas**.

Šeimos bylose mokesčiai turi būti sumokėti bylos **pabaigoje**. Jeigu nesusitarta kitaip, advokatams už paslaugas atlyginama jiems baigus atstovauti byloje. Tačiau jie turi teisę gauti avansą, kaip nustatyta teisės aktuose.

Nustatytosios baudžiamojo proceso išlaidos

Nustatytosios baudžiamojo proceso išlaidos

Baudžiamosiose bylose teismo išlaidų nereikia mokėti tol, kol nepriimamas galutinis **nuosprendis**. Mokesčio dydis nustatomas remiantis skirta nuobauda, ir svyruoja nuo **140 EUR** iki **1 000 EUR** pirmojoje instancijoje. Advokatai, su kuriais nesusitarta dėl jokio užmokesčio, ir kurie veikia kaip gynėjai baudžiamojoje byloje arba kitų suinteresuotųjų šalių atstovai, turi teisę imti užmokesčių pagal nustatytą sistemą.

Baudžiamosios bylos etapas, kuriame reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Teismo išlaidas reikia sumokėti **priėmus galutinį nuosprendį**. Jeigu nesusitarta kitaip, advokatams už paslaugas atlyginama pasibaigus jų įgaliojimams.

Tačiau jie turi teisę gauti avansą, kaip nustatyta teisės aktuose.

Nustatytosios išlaidos konstituciniame procese

Nustatytosios konstitucinio proceso šalių išlaidos

Federaliniame Konstituciniame Teisme (*Bundesverfassungsgericht*) nagrinėjamos bylose išlaidų nepatiriama, išskyrus nepagrįstus ieškinius (Federalinio Konstitucinio Teismo įstatymo (*Bundesverfassungsgerichtsgesetz*) 34 § straipsnis). Advokato atstovavimas būtinas, jei procesas vyksta Federaliniame Konstituciniame Teisme (Federalinio Konstitucinio Teismo įstatymo 22 § straipsnis).

Konstitucinės bylos etapas, kuriame reikia apmokėti nustatytąsias išlaidas

Išskyrus atvejus, kai susitarta kitaip, atlygis advokatams iš esmės sumokamas **jiems baigus atstovauti byloje**. Tačiau jie turi teisę gauti avansą, kaip nustatyta teisės aktuose.

Teisinių atstovų pateiktina išankstinė informacija

Šalių teisės ir pareigos

Advokatai privalo klientams suteikti **išsamią informaciją ir konsultacijas**, taip pat privalo pasiūlyti savo klientams saugiausias ir mažiausiai rizikingas priemones pageidaujama tikslui pasiekti. Advokatai taip pat privalo atkreipti dėmesį į **bet kokią riziką**, susijusią su byla, kad klientai galėtų priimti išsamią informaciją pagrįstą sprendimą. Informacijos, kuri turi būti pateikta, apimtis priklauso nuo to, kaip advokatas supranta kliento informacijos poreikius.

Advokatai **į savo klientų klausimus privalo pateikti išsamius ir teisingus atsakymus**. Prieš perduodant bylą teismui advokatai privalo išaiškinti bylinėjimosi perspektyvas ir riziką. Tai apima su išlaidomis susijusią riziką ir sėkmingo bylos užbaigimo perspektyvas.

Advokatams taikomi **specialūs įpareigojimai pateikti informaciją** tam tikrais toliau nurodytais atvejais.

Jeigu jų užmokestis pagrįstas **reikalavimo suma**, advokatai prieš pradėdami veikti pagal nurodymus turi pareigą atkreipti dėmesį į šią aplinkybę (Federalinio advokatų kodekso 49b § straipsnio 5 dalis).

Jeigu **sudaromas susitarimas dėl advokato užmokesčio**, advokatai privalo atkreipti dėmesį į tai, kad priteisus išlaidas kompensuojamas bus tik teisės aktuose nustatytas užmokestis (Advokatų užmokesčio įstatymo 3a § straipsnio 1 dalies trečias sakinyss).

Jeigu advokatai su klientu susitaria, kad jiems bus mokamas **nenumatytų atvejų užmokestis**, jie privalo atkreipti kliento dėmesį į tai, kad susitarimas neturi jokios įtakos bet kurioms kitoms išlaidoms, kurias klientas gali būti įpareigotas sumokėti (Advokatų užmokesčio įstatymo 4a § straipsnio 3 dalies antras sakinyss).

Prieš sudarydami sutartį dėl atstovavimo klientui **darbo bylų teisme**, jie privalo atkreipti kliento dėmesį į tai, kad jų išlaidos negražinamos (Darbo bylų teismų įstatymo (*Arbeitsgerichtsgesetz*) 12a § straipsnio 1 dalies antras sakinyss).

Išlaidų nustatymo teisinis pagrindas

Kur galiu rasti informacijos apie išlaidas reglamentuojančius teisės aktus Vokietijoje?

Teisės aktų, susijusių su išlaidomis, tekstus galima gauti knygynuose arba su naujausiomis jų versijomis galima nemokamai susipažinti internete.

Kokiomis kalbomis pateikiama informacija apie išlaidas reglamentuojančius teisės aktus Vokietijoje?

Informacija pateikiama vokiečių kalba.

Kur rasti daugiau informacijos apie išlaidas?

Internetinė informacija apie išlaidas

Su **naujausiomis teisės aktų versijomis** galima susipažinti Federalinės teisingumo ir vartotojų apsaugos ministerijos (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*) svetainėje. Įvairius teisės aktus, susijusius su išlaidomis, galima atsisiųsti įrašius atitinkamą santrumpą (GKG, FamGKG, GvKostG ir RVG).

Kur rasti informacijos apie vidutinę įvairių procedūrų trukmę?

Federalinė statistikos tarnyba (*Statistisches Bundesamt*) rengia **metinių statistinių duomenų apie teisingumo vykdymą leidinių seriją**. Pavyzdžiui, **10 serijos**

2.1 skyriuje pateikiami duomenys apie **civilinio proceso trukmę visoje Vokietijoje**, kurie suskirstomi pagal atskiras žemes (*Land*) ir aukštesniųjų regioninių teismų (*Oberlandesgericht*) apygardas. Pateikiami atskiri duomenys, pirma, apie vietos teismus (*Amtsgerichte*) ir regioninius teismus (*Landgerichte*), ir, antra, apie aukštesniuosius regioninius teismus, taip pat duomenys apie procesą pirmojoje ir antrojoje instancijoje. Leidiniuose nėra statistinių duomenų apie įvairių rūšių bylų nagrinėjimo trukmę.

Kur rasti informacijos apie vidutinės bendras konkrečios rūšies procedūros išlaidas?

Išsamią informaciją apie **vidutinės tikėtinas civilinio proceso išlaidas**, galima rasti knygoje.

Pridėtinės vertės mokesčiai

Kur galiu rasti informacijos dėl pridėtinės vertės mokesčio? Kokie dydžiai taikomi?

Teismams ir teismo antstoliams PVM netaikomas. Advokatai taiko 19 proc. PVM. PVM apmokestinama atskirai nuo išlaidų ir jis neįtraukiamas į jų užmokestį.

Teisinė pagalba

Civilinėje teisenoje taikytina pajamų riba

Teisinė pagalba yra prieinama pateikus prašymą bet kuriam asmeniui, kuris, atsižvelgiant į jo asmeninę ar finansinę padėtį, negali sumokėti bylos išlaidų arba gali sumokėti tik dalį išlaidų arba atlyginti jas dalimis. Numatomas teisinis veiksmas arba gynyba turi būti pakankamai perspektyvi ir nebūti nepagrįsta. Tačiau bylos šalys privalo naudoti savo lėšas tiek, kiek tai yra pagrįsta. Priklausomai nuo gaunamų pajamų, šaliai gali būti suteikta teisinė pagalba, kurios **nereikia grąžinti**, arba kuri **turi būti grąžinta dalimis**. Federalinė teisingumo ir vartotojų apsaugos ministerija parengė lankstinuką, pavadinimu *Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe* („Teisinė konsultacija ir teisinė pagalba“), kuriame pateikiami atsakymai į dažniausiai užduodamus klausimus, įskaitant pavyzdžius.

Kaltinamiesiems baudžiamajame procese taikoma pajamų riba

Pajamų ribos **netaikomos** įtariamiesiems ar kaltinamiesiems baudžiamajame procese. Teisinė pagalba suteikiama remiantis kitais kriterijais.

Nusikaltimų aukoms baudžiamajame procese taikoma pajamų riba

Teisinė pagalba suteikiama atsižvelgiant į **pajamų** ribas. Šios ribos yra lanksčios ir nustatomos pagal numatomas bylos išlaidas ir pareiškėjo (išlaikymo prievolės, būsto išlaidos) socialinę padėtį. Teisinė pagalba taip pat gali būti skiriama nustatant pareigą **ją grąžinti dalimis**.

Kitos sąlygos, susijusios su teisinės pagalbos suteikimu nusikaltimų aukoms.

Tam tikrų sunkių nusikaltimų aukos gali prašyti paskirti joms nemokamai patarėją teisės klausimais, nepaisant šių aukų finansinės padėties.

Kitos sąlygos, susijusios su teisinės pagalbos skyrimu kaltinamiesiems

Teisinė pagalba įtariamiesiems / kaltinamiesiems (teismo paskirto gynėjo skyrimas) teikiama ne pagal pajamų ribas, bet laikantis tam tikrų teisinių **sąlygų**.

Jos visų pirma yra susijusios su nusikaltimo sunkumo laipsniu, tam tikrų teisinių pasekmių grėsme (pvz., draudimas verstis profesija arba guldymas į psichiatrinę arba neurologinę ligoninę), ar kaltinamajam taikomas kardomasis kalinimas arba dėl jo vyksta kardomojo kalnimo procedūra, ar buvo sustabdyti ankstesnio gynėjo įgaliojimai, faktinės ar teisinės situacijos sudėtingumas, arba ar kaltinamasis gali pats gintis.

Nemokamas teismo procesas

Pagal **Socialinių bylų teismų įstatymą** (*Sozialgerichtsgesetz*) (SGG) 183 § straipsnį socialiniuose teismuose (*Sozialgerichte*) nagrinėjamos bylose **asmenys, turintys teisę gauti teisinę pagalbą, išlaidų nepatiria** (t. y. apdraustieji asmenys, išmokas gaunantys asmenys, įskaitant maitintojo netekimo išmoką

gaunančius asmenis, neįgalieji ir jų paveldėtojai, jeigu jie teismo procese gali veikti kaip ieškovai ar atsakovai). Ieškovai ir atsakovai, kurie nepatenka į SGG 183 § straipsnyje išvardytas kategorijas, **mokestį** privalo sumokėti pagal **SGG 184 § straipsnį (150 EUR** bylose, kurios nagrinėjamos socialinių bylų teismuose, **225 EUR** bylose, kurios nagrinėjamos regioniniuose socialinių bylų teismuose (*Landessozialgerichte*), **300 EUR** bylose, kurios nagrinėjamos Federaliniame socialinių bylų teisme (*Bundessozialgericht*)). **SGG 197a § straipsnyje** nustatyta nuo šių specialiųjų taisyklių leidžianti nukrypti nuostata, pagal kurią išlaidos, paprastai mokamos pagal Teismų išlaidų įstatymą, taikomos ir socialinių teismų bylose, jeigu nei ieškovas, nei atsakovas byloje nepriklauso **SGG 183 § straipsnyje** išvardytų asmenų kategorijoms.

Baudžiamajame procese taikomos šios taisyklės: jeigu kaltinamasis išteisinamas arba byla nepasiekia teismo, arba byla kaltinamajam nutraukiama, išlaidos (valstybės išlaidos) bei kaltinamojo būtiniosios išlaidos iš esmės mokamos iš valstybės biudžeto.

Kada byla pralaimėjusi šalis turi atlyginti bylą laimėjusios šalies išlaidas?

Pralaimėjusi šalis privalo sumokėti kitos šalies išlaidas tiek, kiek jos buvo būtinos tinkamam baudžiamajam persekiojimui bylinėjimosi tikslais; t. y. **laimėjusios šalies advokato užmokestis ir išlaidos pagal teisės aktus** ir laimėjusios šalies **kelių išlaidos**, įskaitant visas **pajamas, kurios buvo prarastos** dėl dalyvavimo teisme.

Ekspertų užmokestis

Ekspertai, kuriuos **kviečia teismas**, gauna **užmokestį, pagrįstą valandiniu įkainiu**. Užmokestis nustatomas Teismo atlygio ir kompensacijos įstatyme (*Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz*) (JVEG) ir jį sumoka bylos šalys.

Eksperto, kurį **privačiai** pasamdė šalis, siekdama pasirengti **bylinėjimui**, išlaidos **nepriklauso procesinėms išlaidoms**, o jų atlyginimo tvarka nustatoma teismo sprendime. Todėl dėl šių išlaidų reikia pateikti **atskirą prašymą**. Jeigu šalis pasamdė ekspertą, kad jis patartų bylinėjimosi metu, išlaidų atlyginimas priklauso nuo to, ar jis būtinas atitinkamoje byloje. Eksperto, kuris teisme dalyvauja, kad pateiktų įrodymus, išlaidas sumoka pralaimėjusioji šalis arba, jeigu buvo patenkinti ne visi šalių reikalavimai, abi šalys privalo sumokėti savo išlaidų dalį atsižvelgdamos į patenkintų ar nepatenkintų reikalavimų mastą.

Vertėjų raštu ir žodžiu užmokestis

Vertėjai žodžiu ir raštu, kuriuos **kviečia teismas**, gauna užmokestį, kuris taip pat nustatytas JVEG ir jį sumoka bylos šalys. Vertėjams žodžiu atlyginama pagal **valandinį įkainį**, o vertėjams raštu – **pagal eilutę**.

Baudžiamajame procese kaltinamųjų arba suinteresuotųjų šalių vertimo žodžiu ir raštu išlaidos atlyginamos iš valstybės biudžeto, jeigu jos yra būtinos gynybai arba įgyvendinant procesines teises.

Susijusios nuorodos

[Federalinė teisingumo ir vartotojų apsaugos ministerija](#)

[Vokietijos advokatų asociacijos tarpininkavimo grupė](#)

[Federalinė sutuoktinių taikinimo asociacija](#)

[Federalinė tarpininkavimo asociacija](#)

[Federalinė tarpininkavimo ekonominėse ir profesinėse / darbo bylose asociacija](#)

[Tarpininkavimo centras \(CfM\)](#)

[Privačiosios bankininkystės ombudsmenas](#)

[Viešosios bankininkystės ombudsmenas](#)

[Vokietijos *Bundesbank* taikinimo valdyba](#)

[Vokietijos kooperatyvinės bankų grupės ombudsmenas](#)

[Privačių pastatų draugijų ombudsmenas](#)

[Regioninių pastatų draugijų ombudsmenas](#)

[Vokietijos medikų asociacijos patariamieji komitetai ir taikinimo valdybos](#)

[Taikinimo judumo klausimais valdyba](#)

[Turistų taikinimo valdyba](#)

[Šiaurės Reino-Vestfalijos vietos transporto taikinimo valdyba](#)

[Privataus sveikatos priežiūros ir globos draudimo ombudsmenas](#)

[Vokietijos federalinės laidojimo namų direktorių asociacijos taikinimo valdyba](#)

[Federalinės tinklo agentūros taikinimo valdyba](#)

[Vokietijos nekilnojamojo turto asociacijos nekilnojamojo turto ombudsmenas](#)

[Pramonės ir prekybos rūmų taikinimo valdybos](#)

[Mokesčių ir premijų konsensuso valdyba](#)

[Vokietijos variklinių transporto priemonių pramonės centrinė asociacija](#)

[Naujausios įstatymų versijos](#)

Susiję dokumentai

Vokietijos šalies ataskaita dėl išlaidų skaidrumo tyrimo (565 Kb)

Paskutinis naujinimas: 06/09/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.